



Veteranendag in de gemeente Waalwijk

Gemeente  Waalwijk





Waalwijk eert veteranen op 20 juni 2009. Eindelijk...

Dit jaar viert Nederland op 27 juni voor de vijfde maal de Nederlandse Veteranendag. De gemeente Waalwijk organiseert op zaterdag 20 juni voor de eerste keer een eigen veteranendag. Eindelijk zou ik willen zeggen, want we willen dit al jaren.

Ook Waalwijk heeft inwoners die zich inzetten voor vredesmissies over onze landsgrenzen. Vorig jaar nog sprak ik twee van 'onze jongens' die zijn uitgezonden naar Uruzgan, Afghanistan. Zij vertelden mij dat ze bewust hebben gekozen voor dit werk. Dat ze er, ondanks de gevolgen van hun missie, nog steeds plezier in hebben. Dat ze geen spijt hebben en het zo weer zouden doen. Indrukwekkend.

In deze eerste Waalwijkse veteranenkrant vertelt een van mijn gesprekspartners van toen op mijn verzoek nog een keer openhartig over wat hem toen is overkomen, daar in Afghanistan. Bedankt, ook aan de veteraan die zijn verhaal over zijn missie in Zuid-Libanon met ons wilde delen. Ik hoop dat we met het publiceren ervan bijdragen aan meer begrip

voor wat onze militairen, man én vrouw, hebben meegemaakt op hun missie(s). Dat we helpen overbrengen dat het niet zozeer draait om de vraag of jullie wel of niet hadden moeten worden uitgezonden, maar dat jullie gingen toen het gevraagd werd. En dat jullie dit deden vanuit de volste overtuiging dat er mensen in nood waren, die jullie hulp nodig hadden. Respect is een woord dat tijdens de interviews met jullie geregeld viel. En respect is ook wat jullie verdienen.

Als op 20 juni aanstaande de eerste Waalwijkse veteranendag plaatsvindt kijken sommigen onder jullie elkaar voor het eerst sinds tijden weer in de ogen. Waar dit voor de een 'n fijn moment van herkenning zal zijn, kan dit bij de ander vergeten herinneringen oproepen. Voor beide emoties is er deze dag ruimte. Geef elkaar die ruimte, ook als je toeschouwer bent.

Ik wens iedereen, veteranen, hun familie en andere inwoners van Waalwijk, Sprang-Capelle en Waspik een fijne dag toe met als

topafsluiting natuurlijk de derde editie van de Taptoe Waalwijk met een toepasselijk optreden van de drumfanfare van de Koninklijke Luchtmacht!



Burgemeester Nol Kleijngeld.

Colofon

Uitgave in opdracht van Gemeente Waalwijk, Raadhuisplein 2, 0416 - 683 456 of www.waalwijk.nl. ETT Media Postbus 70112, 9704 AC Groningen. 050 - 313 76 00 of info@ettgroep.nl of www.ettmedia.nl. **Teksten:** Bureau Communicatie gemeente Waalwijk i.s.m. Vicky van der Plas Vormgeving van Informatie. Met dank aan: R. van Bokhoven, Th. Verwiel, G. Eikelenboom, M. Heideveld **Fotografie:** Dick Sars, archief gemeente Waalwijk, V.O.G.W., René Laros, Ron Geurts en Koninklijke Luchtmacht. En een afbeelding van het schilderij 'Wachter' van Josien Broeren **Concept en realisatie:** ETT Media en Geografisch BV **Oplage:** 19.500 exemplaren. Overname van artikelen is in beginsel toegestaan mits hieraan voorafgaand toestemming van de uitgever of de gemeente wordt verkregen. Deze krant is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Zowel de uitgever als de gemeente zijn niet aansprakelijk voor fouten en/of omissies in deze krant.



oud Dutchbatter Peter Tilleman:

“Mijn eigen missie zou ik zo weer doen.”

“Toen ik in 1981 geen verdere uitstel kreeg om te studeren besloot ik dat ik mijn diensttijd het beste nuttig kon gebruiken,” vertelt de nu 48 jarige Peter Tilleman.

“Ik volgde de opleiding tot onderofficier en meldde mij aan bij Unifil. Na enkele maanden kreeg ik het verzoek of ik beschikbaar was voor een Dutchbat uitzending naar Zuid-Libanon. Ik zei direct ‘ja’. Het betekende wel dat ik moest bijtekenen, maar dat deed ik zonder omhaal. Ik wist wat me te wachten stond. Dacht ik. Wat ik echt had gedaan realiseerde ik mij pas toen ons vliegtuig landde in Beiroet en ik overal om mij heen totale verwoesting zag. Tijd om er over na te denken had ik niet. We moesten direct in een vrachtauto op weg naar onze eindbestemming: een armoedige post in het al even armoedige berggebied bij de stad Harris.”

We wilden iets nuttigs doen

“Als Sergeant der Intendance was het mijn verantwoordelijkheid dat alles rondom de leef- en werkomstandigheden van onze eenheid goed verzorgd was. Vrij snel na mijn komst werd ik daarnaast ingezet als Pelotons Commandant en liep ik regelmatig overdag, 's avond en 's nachts patrouilles via diverse routes naar onze buitenposten om te kijken of alles er goed ging en om ons gebied te controleren.” De veteraan vervolgt: “Het was onze functie als eenheid van Dutchbat om de bewegingen van de Israëli's en Libanezen in dit gebied te observeren en daarbij de orde en rust te bewaken. Ingrijpen tijdens conflicten mochten we niet.

Erg frustrerend; we wilden iets nuttigs doen voor de bevolking. Om niet gek te worden besloten we ons in te zetten voor de verbetering van de lokale leefomstandigheden. We hielden de infrastructuur over-eind, hielpen bij de renovatie van woningen en zorgden bijvoorbeeld voor een goede watertoevoer door een oude waterput te repareren. De ‘Locals’ stelden onze aanwezigheid zeer op prijs.”

Veteranen verdienen veel respect

“Terugkijkend op die zes maanden in de binnenlanden van Zuid-Libanon heeft onze eenheid geluk gehad; we opereerden in een relatief rustige periode. Natuurlijk was er genoeg reden tot angst - we moesten 24 uur per dag op onze hoede zijn - maar tot een escalatie is het bij ons niet gekomen. Het bleef bij pesterijtjes van de diverse partijen. Toch wil dit niet zeggen dat iedereen er even goed uit is gekomen als ik; sommige

collega's zijn zeer getraumatiseerd door wat ze hebben gezien. Iedereen verwerkt angstmomenten op een andere manier. In onze tijd, de jaren '80, was er vanuit Defensie bovendien weinig voorlichting over vredesoperaties. Nazorg was er nagenoeg ook niet. Bij terugkomst in Nederland vonden we hierdoor weinig aansluiting. Het is goed dat er vandaag de dag zoveel publiciteit is rond de uitzendingen van ‘onze jongens’. Dat zorgt ervoor dat achterblijvers meer begrip hebben voor wat die mannen en vrouwen meemaken. Mijn missie zou ik zo over doen - het heeft me gevormd tot wie ik nu ben en me geleerd het goede van het leven te waarderen. De missies van nu zou ik aan mij voorbij laten gaan; vechten heeft nog nooit iets opgelost. Toch vind ik dat deze veteranen ongelofelijk veel respect verdienen. Ze betalen soms een hoge prijs voor hun loyaliteit aan het Nederlandse leger.”



Sergeant der Intendance Peter Tilleman anno 1982. Foto: Persoonlijk archief.



MILITAIR STEFAN:

“Uiteindelijk doe je het voor de veiligheid van je eigen land.”

Stefan (28) is militair. Na een humanitaire missie in Bosnië in 2000 vertrok hij in 2007 voor vier maanden op missie naar Afghanistan. De geplande tijd heeft deze voormalige Sergeant van de Infanterie nooit vol kunnen maken; een zelfmoordaanslag, die een kameraad doodde en hem ernstig verwondde, maakte een abrupt einde aan zijn inzet ter plaatse. “Ik zal nooit meer dezelfde zijn.”

“De vredesmissie naar Bosnië was een rustige uitzending, die vooral als doel had om de bevolking klaar te maken voor de winter. Eten regelen, huizen bouwen, dat soort werk,” vertelt Stefan. “Toen ik in 2007 op missie naar Afghanistan ging wist ik dat dit een ander soort missie was. Ik ging uit de overtuiging dat we er eerst stabiliteit moesten creëren voordat er sprake kan zijn van wederopbouw. Ik wist wat mijn gevaren waren. Ik wist ook dat ik er dood kon gaan. Maar dat ik er een van mijn mannen zou verliezen en daarbij zelf zwaar gewond zou raken aan mijn oog, onderarm en kaak, wist ik niet. Je hebt als leidinggevende maar één doel en dat is samen uit, samen thuis met die jongens. Met mijn kameraad Timo is dit niet gelukt. En dat vind ik heel erg.”

Ik heb veel geleerd

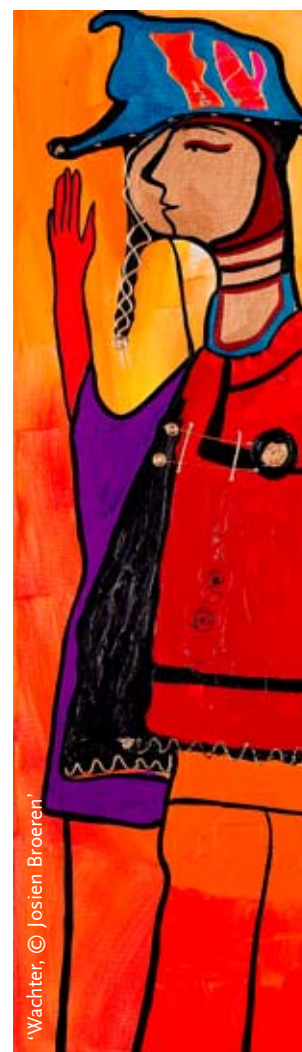
Eenmaal terug in Waalwijk trof Stefan naast begrip van naaste familie en vrienden ook veel onbegrip. “Dan kreeg ik, gewond en wel,

te horen dat ik het toch zelf gewild had. Terwijl wij, jonge Nederlandse veteranen, missies uitvoeren voor vrede en veiligheid overal ter wereld.” Dit onbegrip is er ook de reden van dat Stefan alleen zonder achternaam en zonder foto aan dit artikel mee wil werken. Desondanks vindt Stefan dat het militaire leven hem vooral veel goeds heeft gebracht. “Ik heb er mensen leren doorgronden, ben opgeleid tot leidinggevende en heb veel van de wereld gezien. Natuurlijk hebben de gebeurtenissen in Afghanistan mijn leven op zijn kop gezet; ik mag vanwege de gevolgen van mijn verwondingen niet meer op missie als Sergeant van de Infanterie en zal geestelijk nooit meer de oude worden. Maar Defensie blijft mijn leven. Defensie kent mijn kwaliteiten en helpt me nu de nadelige gevolgen van Afghanistan om te buigen in een voordeel door me op te leiden tot verpleegkundige. Op die manier kan ik het beroep gaan uitoefenen wat me altijd al getrokken heeft én iets terugdoen voor de mensen die hulp nodig hebben.”

Dit mogen we nooit vergeten

Stefan besluit: “Op dit moment zijn er al 18 mensen in Afghanistan omgekomen. Die mogen we nooit vergeten, net zoals we de gevallen in WOII, Korea, Indonesië, Irak, Bosnië moeten blijven herdenken. Ondertussen worden er continu militairen uitgezonden. Jonge mannen en vrouwen die

dingen meemaken waardoor ze met veel indrukwekkende ervaringen terugkomen in de maatschappij. Ook zij hebben aandacht nodig. Daarom is het zo goed dat Waalwijk deze Veteranendag organiseert, waar ze andere veteranen kunnen ontmoeten. En van hen het begrip krijgen dat ze verdienen.”





Programma eerste Waalwijkse veteranendag zaterdag 20 juni 2009

PROGRAMMA Op zaterdag 20 juni vindt op het Unnaplein in Waalwijk de eerste Waalwijkse veteranendag plaats. Het belooft een fijne dag te worden met serieuze en gezellige momenten. De dag start om 13.00 uur met de ontvangst van veteranen/genodigden door locoburgemeester Heuveling bij de feesttent op het Unnaplein. Na enkele muzikale optredens van o.a. de Sgt. Wilson's Army Show, Muziekvereniging Marijke en de Clan Lamont Pipe Band en een woordje van de voorzitter van de Club van Oud-Indiëgangers Waalwijk e.o. eindigt de dag omstreeks 17.00 uur met een etentje voor de veteranen. Scouting Jan de Rooij zorgt deze dag voor de nodige handjes.



Taptoe Waalwijk 2009 sluit Veteranendag Waalwijk waardig af

In de aanloop naar haar 60-jarig bestaan, in 2010, organiseert Show- and Marchingband Cornu Copiae Waalwijk op 20 juni 2009 voor de 3e keer Taptoe Waalwijk. Het belooft een avond vol muzikaliteit en show te worden met zes topkorpsen, waaronder de Drumfanfare van de Koninklijke Luchtmacht! Een waardigere afsluiting van de eerste Waalwijkse Veteranendag kunnen wij ons niet bedenken. Kom dus vooral naar de Taptoe Waalwijk op het Vredesplein. De avond start om 19.30 en de toegang is gratis.

Koninklijke Landmacht op Waalwijkse veteranendag

Tijdens de veteranendag zal de Koninklijke Landmacht op het Unnaplein aanwezig zijn met verschillende materialen en middelen.

Schietcontainer en Fennek gevechtsvoertuig

Zo is er een modern Fennek gevechtsvoertuig aanwezig met een 81mm mortier inclusief bemanning. Je kunt de Fennek van binnen bekijken en de richtmiddelen van het 81mm mortier gebruiken. Ook is er een schietcontainer aanwezig waar je met speciale wapens je eigen schietvaardigheden kunt testen. De Koninklijke Landmacht heeft een stand ingericht waar je informatie kunt krijgen over werken bij de Koninklijke Landmacht.

Tentoonstelling

In samenwerking met het Nederlandse Instituut voor Militaire Historie (NIMH) verzorgt de Koninklijke Landmacht een tentoonstelling in de bibliotheek. De

tentoonstelling staat in het teken van verschillende vredesmissies waar de Nederlandse krijgsmacht aan deel heeft genomen. Er zijn vredesmissies uit verschillende werelddelen te bezichtigen.

Sociale patrouille Nationale Reserve

De Nationale Reserve is een speciaal onderdeel van de Koninklijke Landmacht. Mensen die bij de Nationale Reserve gaan, combineren namelijk een normale baan met een militaire loopbaan. Dat is het unieke karakter van de Nationale Reserve. Tijdens de veteranendag zullen militairen van de Nationale Reserve een sociale patrouille lopen in de omgeving van het Unnaplein en het centrum van Waalwijk. Deze patrouillevorm wordt veelvuldig gebruikt tijdens verschillende vredesmissies in het buitenland en heeft als doel toenadering te zoeken bij de burgerbevolking.

Koninklijke Landmacht





Een boom van vrede!

Een boom van vrede
Een boom van verdriet
Een boom om van te houden
Wij vergeten hem niet.

De boom heeft alles meegemaakt
Van oorlog tot aan vrede.
Hij is als enigste staand gebleven
Maar de rest heeft hij vergeven.

Als we deze boom nu zien
Weten we dat dit nooit meer mag gebeuren
Om zoveel mensen treuren,
Dat zullen wij nooit goedkeuren.

*Door: Leonie Wagemakers, groep acht
Protestant Christelijke Basisschool De Bron*



De Club van Oud-Indiëgangsters met in hun midden wijlen oud-burgemeester Jan de Geus toen Walewyc Vmbo het Van Hilst monument adopteerde



30 JAAR CLUB VAN
OUD-INDIËGANGERS WAALWIJK E.O.

Veteranen tijdens de jaren 1945 - 1950

Toen Japan op 15 Augustus 1945 capituleerde vond Nederland het een éérste plicht het gezag aldaar te herstellen, omdat Nederland de in augustus 1945 onder leiding van Soekarno uitgeroepen Republiek Indonesië niet erkende. Naast 50.000 oorlogsvrijwilligers zond ons land zo'n 120.000 militairen uit. Toen Nederland op 27 december 1949 onder grote politieke druk van veel landen de Republiek Indonesië alsnog erkende en haar troepen snel terug trok, hadden 6.200 militairen er al de dood gevonden. Zij zijn begraven op de erevelden van Indonesië. Dit mogen we niet vergeten!

Vanuit de behoefte naar meer onderling contact tussen Oud-Indiëgangsters stichtten Christ Appels, Theo Bonants en Cor van de Zande jaren later, op 7 juni 1979, de Club van Oud-Indiëgangsters Waalwijk e.o. Nevendoel van de club was acties te organiseren waarvan de baten ten goede kwamen aan het land waar zij zo lange tijd hadden gediend. En dan vooral het onderontwikkelde transmigratiegebied "Belitang".

Onder de bezielende leiding van ons toenmalige bestuur brachten wij 780.000,00 gulden bijeen voor dit gebied, met als bestemming poliklinieken, een tehuis voor gehandicapten, een landbouwinstituut met laboratorium en een bibliotheek. Naast onze acties kregen wij financiële steun van de rijksoverheid, Cebemo, het bedrijfsleven van Waalwijk,

de Rotary, de Rabo Foundation én de bevolking van Waalwijk.

Náást het door onze leden geschreven boekje "De Herinneringen Blijven" en het monument ter gedachtenis aan onze in N.O.- Indië gesneuvelde plaatsgenoot Antoon van Hilst, zijn wij jaarlijks aanwezig bij de Nationale Dodenherdenking op 4 mei en begrafenissen van onze leden. We verzorgen op verzoek spreekbeurten op scholen en zijn aanwezig bij de ontvangst van buitenlandse veteranen.

Mede dankzij uitstekende contacten met de gemeente Waalwijk én het Comité 4-5 Mei kunnen wij ons 30-jarig jubileum op zaterdag 20 juni 2009 tegelijk met de eerste Waalwijkse Veteranendag vieren. Onze feestelijke jubileumdag kan niet waardiger worden afgesloten dan met de van Cornu Copiae ontvangen convocatie voor Taptoe-Waalwijk. Dit éérste jubileumcadeau is nú al een voltreffer!



Nederlandse Veteranendag 27 juni

Op zaterdag 27 juni vindt voor de vijfde keer de Veteranendag plaats. Daarom worden er voor 2009 verschillende lustrumactiviteiten gepland. Zoals bijvoorbeeld een reeks van veteranenconcerten die het land ingaan, speciaal drukwerk en speciale programma-accenten tijdens de veteranendag zelf.

Op www.veteranendag.nl vindt u alle actuele informatie over deze dag.



Comité 4 en 5 mei Waalwijk houdt herinnering levend

Onder de inspirerende leiding van wijlen oud burgemeester Jan de Geus is in 2004 het Comité 4 en 5 mei Waalwijk opgericht. Het comité initieert, faciliteert en organiseert herdenkingen en vieringen. Eén van de doelstellingen van het comité is om de herinnering aan WOII, buitenlandse operaties en vredesmissies levend te houden en door te geven aan volgende generaties. De gebeurtenissen uit die periodes zijn door de huidige generaties gelukkig niet mee gemaakt. Toch is goede voorlichting over de aanleiding tot deze conflicten, die gepaard gingen met intolerantie, geweld, moord en mensenhaat, onontbeerlijk voor het functioneren van onze huidige maatschappij.

Veteranendag Waalwijk past precies in deze doelstellingen; het zijn de ervaringen van de veteranen die door ons comité gebruikt worden bij herdenkingen en vieringen. Variërend van een boekwerkje dat wij onder alle scholieren in Waalwijk hebben verspreid, tot een dichtwedstrijd voor basisscholen of het geven van lezingen. Onze veteranen zijn in opdracht van onze democratisch gekozen regering ingezet onder oorlogsomstandigheden of situaties die daarmee vergelijkbaar zijn. Hoewel sommige mensen menen verschil te moeten



maken tussen 'oude' veteranen (WO II en het KNIL) en 'jonge' veteranen (ingezet in vredesmissies), is het de opvatting van het Comité 4 en 5 mei dat alle Waalwijkse veteranen erkenning en begrip van de lokale samenleving en de overheid verdienen. Veteranendag Waalwijk is een cadeau voor alle Waalwijkse veteranen. Een eerbetoon aan onze veteranen, waarbij erkenning en waardering voor hen centraal staan. Dat moet Veteranendag Waalwijk uitstralen en daar verleent het Comité 4 en 5 mei Waalwijk graag haar medewerking aan. Wilt u meer informatie? Stuur dan een brief naar Comité 4 en 5 mei Waalwijk. Secretaris René van Bokhoven, p/a Postbus 10150, 5140 GB Waalwijk.

Wie is veteraan

Het ministerie van Defensie verstaat onder veteraan: alle gewezen militairen met de Nederlandse nationaliteit die het Koninkrijk hebben gediend in oorlogsomstandigheden of daarmee overeenkomende situaties, inclusief vredesmissies in internationaal verband. Met nadruk wordt hierbij inbegrepen het personeel van het voormalig Koninklijk Nederlands Indisch Leger (KNIL) en het vaerplichtig koopvaardijpersoneel uit de Tweede Wereldoorlog. Bron: www.veteranendag.nl



Stichting Vrienden van de Oorlogsgraven der Geallieerden, Waalwijk e.o.

Stichting Vrienden van de Oorlogsgraven der Geallieerden (V.O.G.W.) bestaat sinds 5 januari 1998 en is een 100% vrijwilligersorganisatie. Acht vrijwilligers stoppen al hun vrije tijd in het realiseren van een groot aantal activiteiten en initiatieven. De hoofddoelstelling van Stichting V.O.G.W. is "Het niet in vergetelheid laten geraken van 14 oorlogsgraven van geallieerde militairen uit de Tweede Wereldoorlog in de regio Waalwijk."

Sinds de start van de stichting heeft de documentatiegroep binnen de V.O.G.W. een mooie collectie over de Tweede Wereldoorlog verzameld. Deze boeken, DVD's, modellen en voorwerpen uit WOII zetten we in bij V.O.G.W.-activiteiten en zijn beschikbaar voor scholieren, studenten, leerkrachten, instanties, historici en musea. Sinds 2007 besteedt V.O.G.W. ook aandacht aan het onderwerp Ned.-Indië (1945-1950).

Met dank aan de aan de stichting toegevoegde Ned.-Indië kenner, de heer J. Leijten uit Waalwijk. Een ander specialisme van de documentatiegroep is de strijd om Kapelsche veer. Hierover organiseert V.O.G.W. regelmatig lezingen, exposities en rondleidingen.

Na een paar moeizame beginjaren is de stichting sinds 2000 een zeer goed functionerende organisatie die kan bogen op een hechte groep vrijwilligers. De bekendheid van V.O.G.W. in het buitenland is groot; diverse aansprekende internationale organisaties hebben de stichting inmiddels officieel erkend. Zij roemen V.O.G.W. om de professionele insteek en groot enthousiasme. Ook de zelfstandigheid is een punt dat velen aanspreekt. Gesterkt door ervaringen uit het verleden en heden is er zeker nog toekomst voor Stichting V.O.G.W. Wij blijven ons inzetten voor goede voorlichting en oprecht herdenken. We kijken uit naar ons 12-jarig jubileum in 2010! Wilt u meer informatie over Stichting V.O.G.W.? Kijkt u dan op www.vogw.nl. U kunt ons ook bereiken via 06-22116798 of via info@vogw.nl.



Het graf van luitenant I.W. Adam in Sprang-Capelle. Eigen foto V.O.G.W.

Op donderdag 19 maart 2009 was het dan zover: met het zetten van een handtekening adopteerden vijf scholen in de gemeente Waalwijk 'onze' oorlogsmonumenten. Behalve de scholen zette ook burgemeester Nol Kleijngeld zijn handtekening onder de adoptieovereenkomsten: "De herinneringen aan de verschrikkingen van de Tweede Wereld Oorlog moeten blijven voortleven. Hoe waarborgen wij dat beter, dan onze oorlogsmonumenten over te dragen aan onze jeugd" aldus de burgemeester, die zich met de volgende woorden tot de aanwezige scholieren richtte: "Ik hoop dat jullie niet alleen de herdenkingen bijwonen, maar de monumenten tussendoor ook eens bezoeken."